

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSITERADT

MAGASIN

BRUSTEN SNÖBRYGGA NÄRA KROKTJÄRNSVALLENS LAPPLÄGER. JÄMTLAND. — FOTO. G. HERTZMAN-ERICSON.

20:DE ÅRG

DEN 18 MAJ 1919

N:o 33

Foto. Jager, Siam.

Kliche: Emma Olssonparre.

H. Cassel

Ett viktigt nytt led i våra utrikesförbindelser håller på att förverkligas: k. m:t har i konselj den 2 maj beslutit inleda förhandlingar med den brittiska regeringen om vidtagande af åtgärder för att en daglig förbindelse må kunna bringas till stånd i form af en ångfärjelinje mellan Göteborg och en engelsk hamn. Åran af initiativet till den utredning, hvilken ledt till detta afgörande steg, tillkommer med otvifvelaktigt rätt den man, hvars bild i dag återgifves på H. S. D:s första sida.

Hjalmar Sigfrid Cassel är född i Stockholm den 17 mars 1868 och som till grosshandlaren därstades Oscar Leopold Ferdinand Cassel och hans maka i andra giftet Carolina (Lina) Amalia Sæve. Farfadern var den framstående juristen och psalmförfattaren, lagman Carl Gustaf Cassel, som under 1800-talets förra hälft verksamt deltog i lagstiftningsarbetet och vid 1840—41 års samt 1844 års riksdag gjorde tjänst som sekreterare i bondeståndet: i likhet med sin broder, den framstående nationalekonomen och publicisten, prof. Gustaf Cassel, har Hjalmar Cassel väl af honom ärfat icke blott namnet, utan äfven de vidtäckande allmänna och praktiska intressen, som präglat hans verksamhet.

Redan omedelbart efter mogenhetsexamen togo både hans lust att bese främmande länder och hans publicisthåg ut sin rätt: vid endast nitton års ålder begaf han sig till Amerika och vistades där i två år, under hvilken tid han också hann med att utföra ett journalistiskt pionjärarbete, i det han på hösten 1887 i S:t Paul i Minnesota startade den första dagliga tidning på svenska som utkommit bland våra landsmän därute. Tiden härför visade sig emellertid ännu icke vara inne; på våren följande år måste "Svenska Dagbladet", som tidningen hette, åter nedläggas, hvarpå han själf återvände till hemlandet, efter att genom vidsträckt resor ha tagit noggrann kännedom om den "fjärran nordvästern", dåvarande Washington-territoriet, British Columbia o. s. v., hittills i vårt land tämligen okända trakter.

Vid återkomsten till Sverige inskref Cassel sig 1888 som student vid Upsala universitet, men kände sig fortfarande dragen till tidningsmannens verksamhet. År 1893 knöts han någon tid till Smålands Allehandas redaktion och publicerade nu sina första bokskrifter: "Bland svenskar och yankees" samt "Jönköpings omgifningar", men inträdde mera på allvar på den journalistiska banan från och med 1897, då han vann anställning i det samma år rekonstruerade Svenska Dagbladet, i Stockholm, hvars redaktion han med några års afbrott sedan dess tillhört och bland hvars fämsta krafter han räknats sedan år 1904, dels som resekorrespondent, dels som ledareförfattare.

I den förra egenskapen har Cassel särskildt ådragit sig uppmärksamhet genom sina utställningsskildringar. Bl. a. besökte han för sin tidnings räkning S:t Louis-utställningen 1904; en frukt af detta amerikanska besök blef arbetet "Amerikanska affärsmetoder", om hvars utmärkta beskaffenhet den omständigheten, att det blifvit öfversatt på icke mindre än sju språk, utgör det bästa vittnesbördet. Ännu mera resultatrik var hans resa som Svenska Dagbladets krigskorrespondent till Östasien 1904—05, under hvilken han bl. a. ägnade ingående studier åt Japans, Koreas och Kinas ekonomiska förhållanden. Det var till icke ringa del Cassels skildringar från denna resa, som bidrogo att väcka tanken på en svensk ångbåtslinje till Fjärran Östern och föra denna tanke till realiserande. Äfven intrycken från denna resa samlade han i bokform; inom den svenska litteraturen på detta område

intager Cassels illustrerade arbete om "Det nya Östasien" obetingadt främsta platsen.

Som medarbetare på Svenska Dagbladets ledande afdelning har Hjalmar Cassel framför allt ägnat sig åt ekonomiska och tekniska frågor samt icke minst kommunikationsspörsmål. År 1913 besökte han England som den svenska handelskammarens i London inbjudne gäst och under denna resa mognade hos honom den plan, som nu står inför ett åtminstone partiellt förverkligande och som han i slutet af samma år framlade i en broschyr med titeln: "En öst-vestlig transitoled England—Sverige—Ryssland". Planen gick ut på upprättandet af en ångfärjeförbindelse mellan Sverige och England, hvilken skulle ingå som del i en internationell transitoled öfver vårt land af största betydelse för världssamfärdseln. Det är första delen af denna plan, som nu fått ännu större betydelse på grund af de förskjutningar i samfärdsförhållandena, som kunna förutses bli en följd af de förändringar äfven i det ekonomiska världslaget kriget medfört. I dagarne har Cassel utsändt ett nytt större arbete rörande samma ämne: "Vår öst-vestliga transitoled", hvari han särskildt belyser den återstående ryska routens betydelse såväl i allmänhet som särskildt för vårt land.

Denna andra del af den af Cassel föreslagna nya transitoleden har till förutsättning byggandet af en ny järnväg från lämplig punkt på norra stambanan till Kapellskärs hamn, hvarifrån sedan daglig ångbåts-möjligen ångfärjeförbindelse skulle anordnas till Åbo. Tiden för sjöresan på denna punkt skulle då icke taga mera än 7 å 8 timmar mot för närvarande omkring fyra timmar mera och färden öfver öppna hafvet mellan svenska och finländska skärgården kunna begränsas till allenast 1½ timme. Realiserandet af ångfärjeförbindelsen Göteborg—Storöritanien har till förutsättning jämväl utförandet af denna nya förbindelseled österut.

Hjalmar Cassels fruktbara fantasi och befruktande skritstallarverksamhet har emellertid icke inskränkt sig enbart till publicistiken, inom hvars svenska häfd han redan förvärfvat sig bestående anspråk på en framskjutten hedersplats. Äfven som uppfinnare har han skapat sig ett namn. Det är hufvudsakligen på elektricitetens användning i jordbrukets tjänst å den moderna motokulturens område han inriktat sin skapande kraft. Under de senare åren har han sålunda ägnat mycken tid åt lösningen af det för vårt svenska jordbruk ytterst viktiga problemet att kunna på ett ekonomiskt och tekniskt tillfredsställande sätt öfverföra vattenkraftsalstrad elektricitet till själfgående elektriska plogar och andra jordbearbetningsmaskiner. Redan år 1914 uttog han sina första patent på hithörande uppfinningar, som sedermera alltmera utarbetats, så att problemet nu anses i allt hufvudsakligt löst. Ett kapitalstarkt bolag — Elektro-agrikultur-aktiebolaget i Stockholm — har tagit hand om uppfinningarnes exploatering och för ändamålet uppfört en fabrik i Älfsjö. Till bolagets elektriska plogar knyter man de största förväntningar. Tydligt är också, att om dessa gå i fullbordan, vårt land kommer att erhålla en ny exportartikel af den mest vidtgående betydelse för länder med extensivt jordbruk.

Ännu befinner sig Hjalmar Cassel i sin bästa mannaålders kraft. Mycket har han redan skänkt sitt land genom sin uppslagsrikedom, sin vakna och vida blick, sin förmåga att väcka allmänhetens intresse för de ämnen och synpunkter, som fångat honom själf. Men ännu mera vilja hans landsmän gärna vänta af honom och de, som känna honom, hysa heller ingen farhåga för att blifva besvikna.

der krigsåren, med energi och entusiasm verkat för franska språkets, litteraturens och kulturens spridning. Numera räknar samfundet omkring 600 medlemmar och dess nuvarande president är kammarherre Oscar von Heidenstam, som vid jubileumsfesten höll högtidstalet och gaf en intressant återblick öfver de gångna tre decenniernas verksamhet.

*

foto. Rahm, Stelm.

CARL XV:s MINNE FIRAS DEN 3 MAJ RSDAGEN AF DEN FOLKKÄRE MÖNARKENS FÖDELSE 1826 I F. D. RIKSMARSKALKEN FRIH. FREDRIK VON ESSENS HEM.

Sittande fr. v. Frih. F. von Essen, generaliskan Hedvig Bräkenhielm, född grefvinna Lewenhaupt, friherrinnan Aurore von Essen, född grefvinna Brahe, och fru Lotten af Edholm, född v. Heline. Stående, fr. v. F. d. generallöjtnanterna G. A. Bräkenhielm o. frih. C. W. Ericson.

Vidst. bild: EUGEN WOLFF.
Finlands nye minister i Stockholm.

Årsdagen af konung Carl XV:s födelse 1826 högtidlighölls den 3 maj genom en af i riksmarskalken friherre Fredrik von Essen och hans maka i hemmet i Stockholm gifven middag för de ännu kvarlevande medlemmarne af Carl XV:s hof och stab. Vid minnesfästen afläts hälsningstelegram till Carl XV:s dotter änkedrottning Lovisa af Danmark.

Måndagen den 5 maj firade det i Stockholm vidt utbredda samfundet Alliance Française sitt 30-årsjubileum med en stor och synnerligen lyckad fästsoaré på Grand hotel. Det var nämligen den 5 maj 1889 sällskapet på initiativ af fil. doktor Joseph Müller grundades efter mönster af Alliance Française i Paris, som tillkom redan 1883, och det har alltsedan med afbrott endast un-

Foto. Jäger, Stilm.

ALIANSA. Bergh, Stilm.

Till finsk chargé d'affaires ad interim i Stockholm efter minister Gripenberg, som på grund af hälsoskäl beviljats tjänstledighet, har utsetts konsul Eugen Wolff, och har han också redan anländt till Stockholm och tillträd sin nya post.

Minister Wolff har som bekant redan sedan länge tillbaka spelat en politisk roll i sitt hemland och under den ryska våldsregimen landsförvisades han också några år under det den ryska förföljelsen mot finnarna pågick som värst. För något år sedan företog han en resa till England och Frankrike för att utverka Finlands erkännande som själfständig stat, hvilken resa torde ha haft en icke ringa betydelse, äfven om hufvudsyftet med densamma misslyckades.

Minister Wolffs skandinaviska sympatier äro äfven sedan länge ett bekant faktum.

H. 8. D:s ORDFÄLLA.

Den tidskräfvande granskningen af de i denna täflan inkomna svaren har nu fortskridit så långt, att resultatet af densamma torde kunna framläggas i något af de närmaste numren.

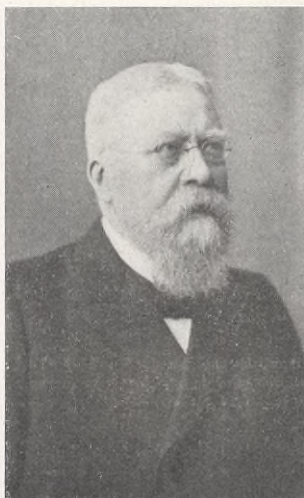

Foto. Florman, Stockholm.

Foto. Wiklund, Stockholm.

ALLIANCE FRANÇAISE I STOCKHOLM FIRAR 30-ÅRS-JUBILEUM.
FIL. D:R J. MÜLLER. KAMMARH. O. V. HEIDENSTAM.
Initiativtagare till All. Française. Nuvarande president.

KUNGLIGA BESÖK VID VÄSTKUSTEN.

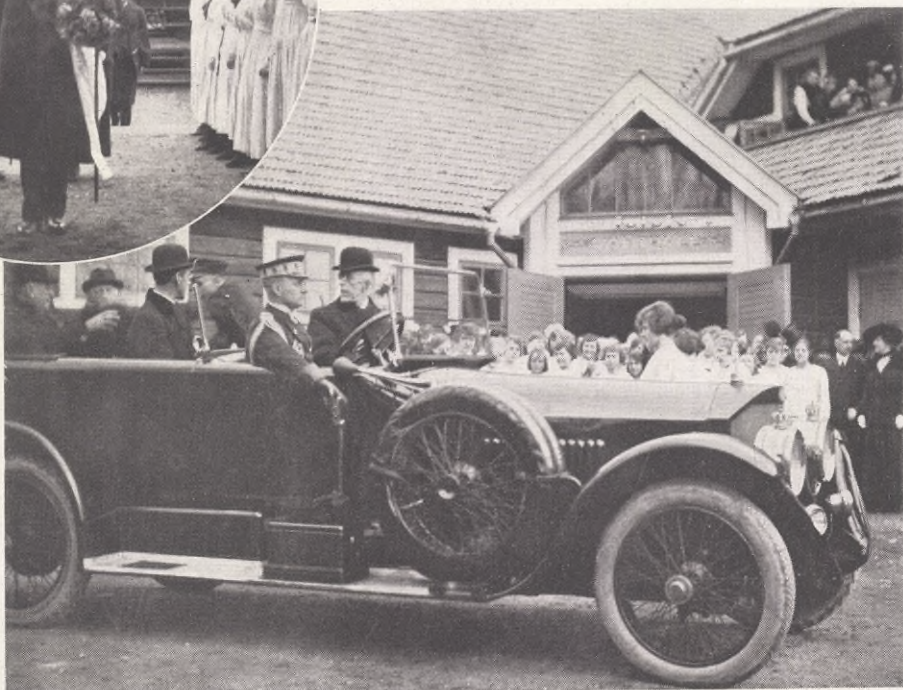
Foto,
Johansson,
Gbg

KONUNGENS BESÖK Å HINDÅS:

Öfverst: BLOMSTER-
HYLLNING. vid konun-
gens ankomst till Hind-
ås station.

Därunder: AFRESAN
FRÅN STATIONEN.

Nedre bilden: HERTIG-
PARETS AF VÄSTER-
GÖTLANDS O. PRIN-
SESSAN MARGARE-
THAS BESÖK I GÖ-
TEBORG. En ögon-

*blicksbild utanför residenset där de kungliga gästa
landshöfdingen och fru von Sydow.*

DE FURSTLIGA GÄSTERNA OCH VÄRDFOLKET
Foto. Johansson, Gbg.

*Hertigparet af Västergötland och prin-
sessan Margaretha hafva under dagarne den
9—10 maj gästade Göteborg, där prins Carl
inspekterat Röda korsets verksamhet inom
Göteborgs och Bohus län. Vid ankomsten
till Göteborg mottogs de furstliga gästerna
af ett antal af stadens representativa per-
sonligheter, bland hvilka märktes landshöfd.*

AF INTRESSE

*för Hvar 8 Dags litterära medarbetare
torde vara, att Redaktionen beslutat
fr. o. m. den 15 maj vidtaga sådana
anordningar att till densamma insända
manuskript omedelbart läsas och in-
om åtta dagar därefter ho-
noreras i fall af antagande eller i
motsatt fall returneras för såvidt porto
vidfogats manuskriptet.*

HÄSTUTSTÄLLNING OCH RYTTARFÄST I GÖTEBORG.

O. von Sydow med fru, hvilkas gäster härtigparet under Göteborgsbesöket var, kammarherre C. Lagerberg, biskop E. H. Rodhe m. fl. Den utanför stationen samlade stora människomassan bringade de furstliga personerna sin hjärtliga hyllning.

På förmiddagen besökte prins Carl Röda korsets lokal vid Arkitektgatan, där förbundets distriktsstyrelse samlats. Efter ett hälsningsanförande af borgmä-

1. KAPTENEN VID GÖTA ART.-REG. G. KILMAN Å "GÅTAN". Första pris i svårare prishoppning.

gaf han sig till Röda korsets depåer i Gamla handelsinstitutets källarvåning och inspekterade de här befintliga förråden.

*

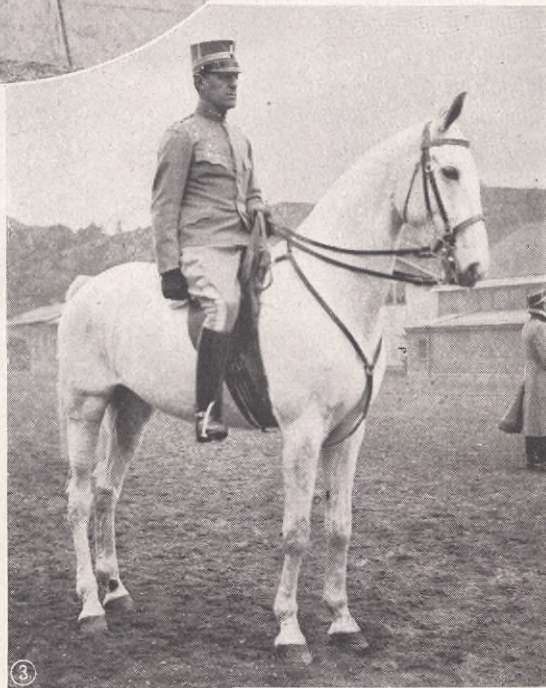
Till bild å sid. 518.

Transatlantics ångare, Thyra, kapten E. Persson, hvilken befann sig på resa från Newyork till Göteborg med full last af styckegods gick den 18 april i far vatten mellan Skagen och Vinga på en förankrad mina, hvilken exploderade under ångarens förskepp. Ångaren erhöi vid explosionen betydande läckor,

2. LOJTNANTEN VID SMÅL. HUSARREG. B. SANDSTRÖM Å "SABEL". Första pris i lättare prisoridning. "Sabel" 1:a pris och hederspris för ridhästar kl. VII

tare P. Lamberg tog prins Carl till orda och uttryckte sitt varma erkännande af det omfattande sociala arbete, speciellt med hänsyn till barnen från krigsländerna som utförts af Röda korsets Göteborgsafdelning. Sedan prins Carl tagit i intresse-rad betraktande en af ingenjör Sandberg konstruerad sjukbårsanordning, be-

3. RYTTMÄSTAREN VID LIFGARDET TILL HÅST FRIHERRE W. von ESSEN Å "NOMEG". Första pris i svårare prisoridning.

4. GENERALKONSUL A. BRATTS VAGNSHÄSTAR I PAR "FUXAN" OCH "GARETTE".

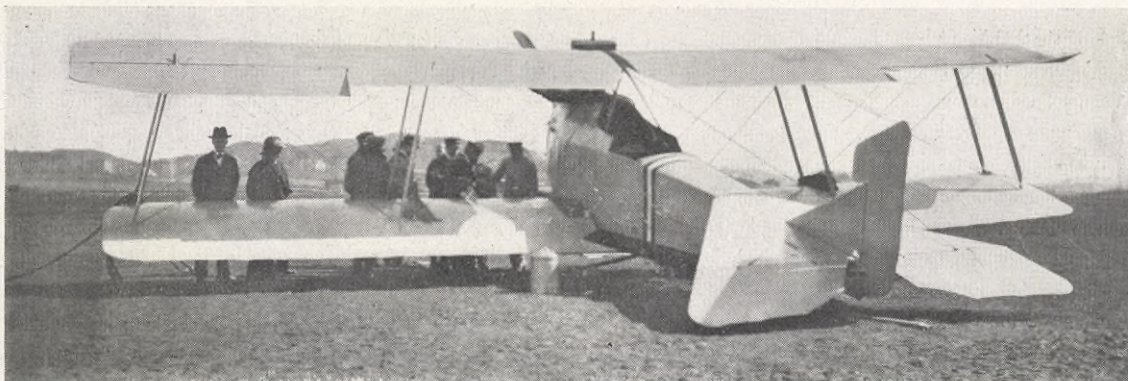
Första pris och hederspris

Fotos. Johansson, Gbg.

Kliché: Bengt Sjöström

vilka dock kunde provisoriskt tätas, hvarefter fartyget intogs till Lindholmens varf för undersökning. Ångaren Thyra, som är två år gammal samt byggd i Fredriksstad i Norge, mäter 4,500 tons.

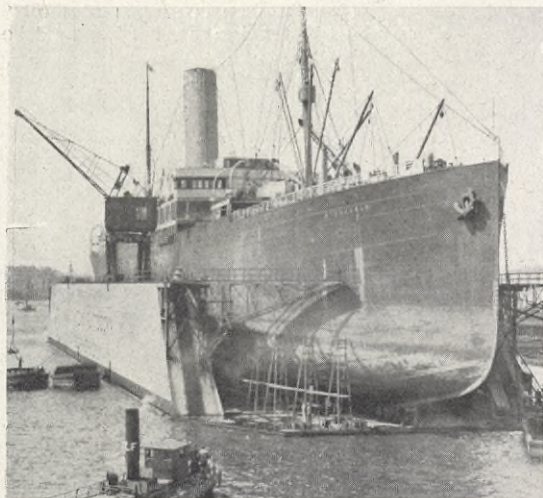
ÖSTERRIKISK FLYGMASKIN LANDAR I GÖTEBORG.

Ett österrikiskt aeroplan landade den 4 maj på Tingstadvassen, Göteborg. Ombord befann sig professor König som med Wien som utgångspunkt befinner sig på en luftfärd till Kristiania, där han som ombud för centralmakterna skall underhandla angående en del frågor rörande krigsfångar m. m. Maskinen som fördes af

löjtnant Ebner var en tvåsitsig Phoenix med en Hieromotor på 230 hästkrafter. Flygarne som under färden hit uppgjort mellanlandningar i Berlin och Köpenhamn, kvarstannade några dagar i Göteborg för att reparera en vid landningen uppkommen skada å ena hjulaxeln.

DEN ÖSTERRIKISKE FÖRAREN LÖJTNANT EBNER (x) under reparationen af den något skadade maskinen.

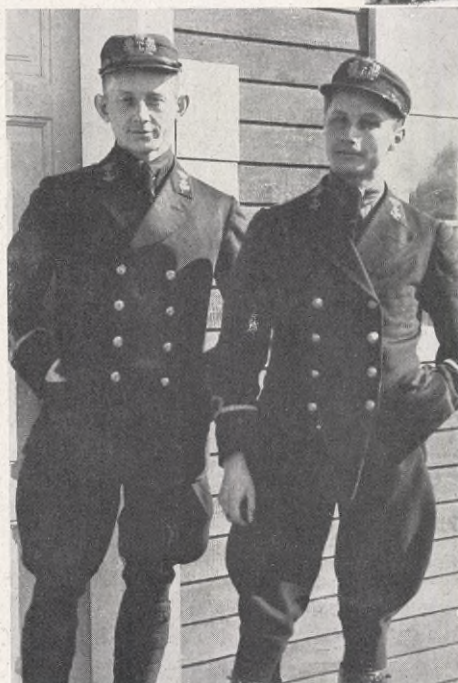
Fotos. Johansson, Gbg.

"STOCKHOLM", Sverige-Amerikaliniens 12,000 ton ångare intagen i Göteborgs stora flytdocka. — Foto. Johansson, Gbg.

Amatörfoto. U. Mellander, Gbg. Utsida. Besigt. Skiffsverksamhet
TRANSATLANTIC-ÅNGAREN "THYRA" EFTER MINSPRÄNGNINGEN. — Text å sid. 517.

Nederst: HOLLÄNDSKA FLYGLÖJTNANTERNA F. J. BACKER OCH G. W. BAKKER som den 4 maj flögo från Helder (Holland) till Köpenhamn, 900 km. på 7 timmar.

DEN KATASTROFARTADE VÅRFLODEN I NORRLAND.

HVAR 8 DAG

Fr. Sandberg, Sollefteå.
VARNPTIKTSMANNEN
C. A. DALBERG, omkom-
men vid arbetet på en bro
under översvämningen.

BILDER FRAN SOL-
LEFTEÅ.

T. v.: BRON VID BRUKSÅN.
Till venster synes resten af
den raserade bron, till höger
den genomskurna landsvägen.

Nedre bilden:

SOLLEFTEÅ BRUK MED
ELEKTRICITETSVERKET
till höger i förgrunden. I
midten synes hur vattenet sku-
rit igenom.

dref med strömmen ned mot
de broar som förlitnda staden
med stadsdelen Norra malin, svårt
ramponerande desamma. Äfven
från andra trakter af Medelpad
inlöpte under vårens lopp en
mängd olycksbyrå om vårlodens
härjningar. Särskildt svårt hem-
sökte blifvito de olika invid vat-
tendragens belägna bruksam-
hällerna där oerhörda födeliser inträffade. Fyra människolif
glungo under översvämningen i Medelpad förordade. De om,
korinna åro 65-årige föderådtagaren E. Gällidin och 45-årige

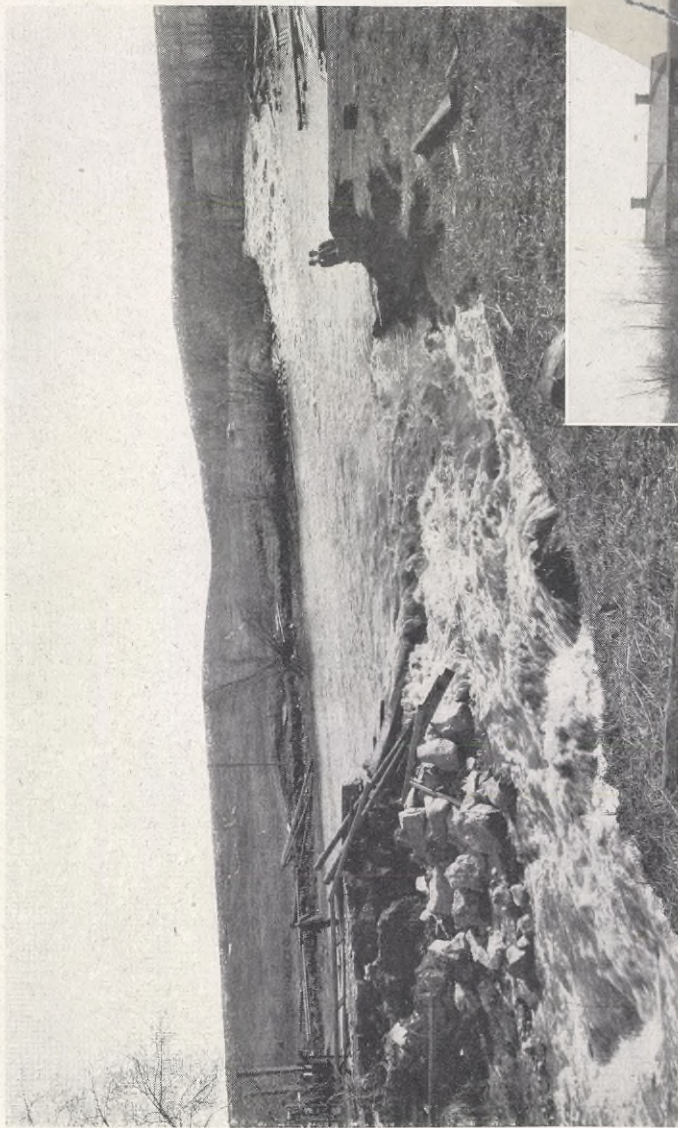

Foto. Karström, Sollefteå.

Mellersta och södra delarne af Norrland hafva i dagarne i samband med vårflo den hemsökt af översvämningar, hvilka på ett flertal platser tagit en katastrofartad omfattning och åstadkommit fruktansvärda ödeläggelser. Utom den ofantliga materielle förlusten hafva översvämningarne kraft äfven flera människolif.

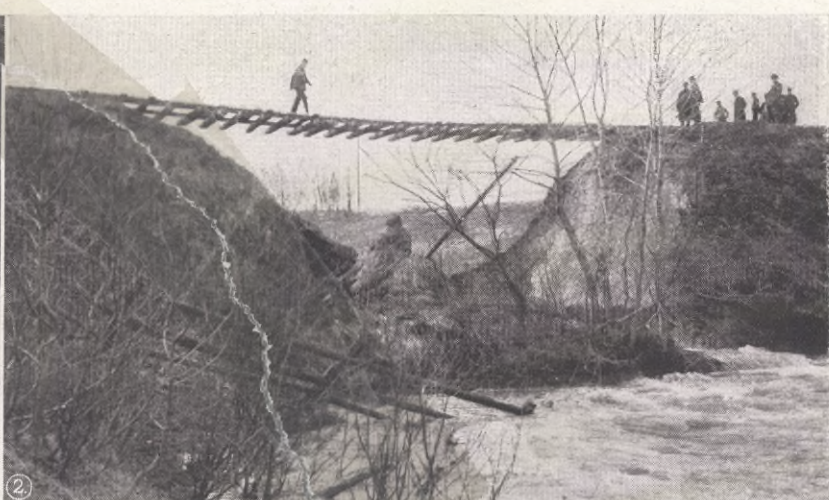
I de berörda trakterna har under den senaste tiden ett ihållande och häftigt regnande ägt rum. Då jorden ännu varit kälad, har vattnet icke kunnat upp- tagas af marken, utan har sökt sig hån till åar och floder, där vattenståndet på grund häraf visat en våldsamt stigning. Kringliggande landsträckor hafva över- svämmats och de hopade vattenmassorna hafva sedan befintliga fördämningar sprängts, stormat vidare, under sitt vildda lopp spridande en fruktansvärd för- ödelise öfver de berörda trakterna. Järnvägsbankar hafva underminerats eller genombrutits, landsvägar förstörts, broar raserats af väldiga timmerbrötar, fabriks- byggnader sammansörtat, boningshus ryckts loss från sin grund och förts bort af strömmen, telegraf- och telefonledningar spollerats o. s. v.

I Sundsvall, som genomrines af Selångersån, inträffade vårflo den 3 maj. Vattnet i ån visade en lika plötslig som våldsamt stigning och stora bebyggda områden sattes i ett slag under vatten. Ett stort timmerupplag slet sig lös och

DEN KATASTROFARTADE VÄRFLODEN I NORRLAND.

— 520 —

BILDER FRÅN SUNDSVALL: 1 SIDSJÖBÄCKEN VID SUNDSVALL BLIR TILL ETT VATTENFALL. — 2 JÄRNVÄGSBANKEN GENOMSKUREN AF SIDSJÖBÄCKEN. Resande och gods passera från byteståg. — 3. SIDSJÖBÄCKEN I FAGERDAL. — 4. SELÅNGERÅN ÖFVERSVÄMMAR BADHUSPARKEN I SUNDSVALL. — 5 MED FÄRJA ÖFVER LANDSVÄGEN.

hemmaägaren O. Öberg från Oppom, 60-årig torparen Mattias Källman i Björkom samt en 60-årig kvinna Lotten Lingensjö från Norra Ljusfors. Äfven i Ångermanland, Jämtland och Helsingland har värfloden, hvilken i våldsamt synes hafva öfverträffat allt hvad man i mannaminne i dessa trakter upplefvat, åstadkommit ofantliga skador genom inträffade öfversvämningar, samt fördömler å landsvägar, järnvägsbankar, dammbyggnader, broar, fabriksanläggningar m. m. Staden Sollefteå har varit synnerligen svårt hemskt. Stora områden däraf hafva varit öfversvämmade, ett flertal broar hafva förstörts och en mängd byggnader ramponerats. Under öfversvämningen var militär utkomnenderad till hjälp. Härunder inträffade en svårare olycka, i det att beväringssmannen Dahlberg från Ramsele under arbete på en bro greps af strömmen och drunknade. På Hernösand—Sollefteå-järnvägen genombröts vällen på en mängd ställen, hvarjämte den vid Löksbäcken rasade på en sträcka af ca 20 meter. Värfloden nådde sin kulmen den 4 maj hvar efter vattenståndet befunnit sig i nedåtgående.

6 OCH 7. GÅNGBRON I SUNDSVALL 10 MINUTER FÖRE RASET OCH OMEDELBART EFTER. — 8 STORBRON I SUNDSVALL MED DEN I (9) SYNLIGA RASERADE DELEN. — Fotos. Waagsbøe, Sundsvall.

— 521 —

Efter fotografier.

Kliché: Kom. A.-H. Bost. Sjöbergström, stam-

DEN FÖRSTA GRUPPBILDEN MED REPRESENTANTER FRÅN DE FIENTLIGA LÄNDERNA. DEN INTERNATIONELLA SOCIALISTKONFERENSEN I AMSTERDAM 26—29 APRIL.

Därunder förstoring ur samma bild: 1. Red. Hj. Branting, Sverige; 2. Henderson, England; 3. Huysmans, sekr. v. Internat. soc. byrå; 4. Borgbjerg, Danmark; 5. Ramsay Macdonald, England; 6. Van der Velde, Holland; 7. Troelstra, Holland; 8. dr. Haase, Tyskland; 9. Longuet, Frankrike; 10. Fru Kautsky, Tyskland; 11. Fru Ryan, Australien; 12. Ministerpres. Ryan, Australien; 13. Renaudel, Frankrike; 14. Tibaut, Holland; 15. O'Shannon, Irland.

PROF. E. A. TSCHERNING †.

Med professor Tscherning som afled i Köpenhamn den 4 maj i en ålder af 68 år, har Danmarks mest berömda, mest omtalade och omdebatterade läkare, en af landets främsta offentliga personligheter gått ur tiden. Det är ett sällsynt verksamt lif, som härmed funnit sin avslutning. Tscherning, som redan tidigt vann anseende som en dristig och utomordentligt skicklig läkare hade sin verksamhet förlagd till Köpenhamns största sjukvårdsinrättning, Kommunehospitalet, där han under 26 år innehade befattningen som öfverkirurg. Han var en handlingens man som fullföljde sina planer och gick till grunden med allt hvad han företog sig.

Tschernings läggning var säregen och skilde sig från de flästa andra människors. En lidelsefull natur hyste han starka sympatier och antipatier och lämnade fullständigt därefter hur det allmänna omdömet om hans person gestaltade sig. Han sade alltid sin mening rakt ut något som stötte många för hufvudet — Tscherning hade icke få fiender.

Af sina kolleger hedrades han dock med ett flertal förtroendeuppdrag. Sålunda var han ordförande i Köpenhamns Läkareförening liksom i Medicinska Sällskapet, och det var han som tillsammans med professor Rovsing stiftade Danska kirurgiska sällskapet.

Tschernings intressen utanför läkarevetenskapen voro otaliga; ofta intresse-

PROFESSOR E. A. TSCHERNING.
Danmarks ypperste kirurg och en af dess främsta offentliga personligheter.
F. 1851. † 4 maj.

rade han sig för saker och ting som det inte föll någon annan människa in att sysselsätta sig med. Något af det sista han i prässen fick offentliggjordt var en noggrann uträkning af hur många lokomotiv och godsvagnar ententen rimligen kunde begära i skadestånd af Tyskland. Under krigsåren vann Tschernings namn europeisk — särskildt engelsk och fransk — berömmelse, knutet som det var till den ambulans, han medels frivilliga bidrag upprättade i Treport och som sedan flyttades till Paris, där den installerades i en vacker och ändamålsenligt inredd byggnad i närheten af Boulognerskogen. Han var fanatisk franskvän och hatade Tyskland af hela sin själ samt var en af dess våldsammaste, mest oförsonliga motståndare i Danmark.

Son till den från Danmarks sista krig berömda statsmannen krigsminister öfverste A. F. Tscherning påminde han ifråga om sin oböjlighet, ja, äfven ifråga om sin cynism icke litet om sin fader. I politiskt hänseende var han väl närmast radikal men därtill en varm fosterlandsvän. Man må hysa hvilken åsikt man vill om hans personlighet, ett är dock visst, med honom gick en af Danmarks mest bemärkta förgrundsgestalter ur tiden. Hans namn kommer äfven att länge nämnas med tacksamhet — måhända dock mera i Frankrike än i Danmark.

Aage Heinberg.

Efter fotografi

BERLIN. JÄTTEDEMONSTRATIONSTÅG PASSERAR TAUENTZINSTRASSE.

MOT FREDEN.

Den gångna veckans stora allt annat undanskymmande händelse är *öfverlämnandet af de allierades fredsvillkor till den tyska fredsdelegationen*. Den världshistoriska tilldragelsen ägde rum kl. 3 e. m. den

7 maj i Hôtel Trianon Palace i Versailles. De allierade och associerade makternas ombud voro samlade i konferenssalen, där de tyska ombuden sedan anmäldes och introducerades. Franske ministerpresidenten Clemenceau, som förde presidiet, förklarade samman-

Fo-ts. A sid. 526.

Efter fotografi

WIEN. RIKSDAGSTALARE VID FANORNA FRAMFÖR WILHELMSKASERNERNA.

DEMOLERINGEN PÅ ÅLAND. NY SERIE.

I SÄLIS:

1. DEMOLERING SARBELET VIDTAR.
2. ÅREPORTEN, med den enkom resta flaggstången med den svenska floggan.
3. DEN "LÅNGSKJUTANDE" KANONEN, som genom sitt ingripande i Godbyslaget förra året i folkfantasi till slut antog ofantliga proportioner. Pjä-

sen är i själva verket en 15 cm. kanon, vridbar horisonten rundt.

4 o. 5. DET FÖRSTA SPRÅNGSKOTTET vid demoleringsarbetena på Åland, i Sälisbatteriet den 12 april kl. 1.40 e. m.

Arbetena äro nu i full gång i Frebbenby och Sälis, två stora byar i västra och nordvästra delen af fasta Åland, i och i trakten af hvilka ryssarna anlagt befästningar af såväl permanent som fältbefästningsnatur. Dessa befästningar, batterier och skyttevärn äro i regel utmärkt väl inpassade i terrängen och nästan öfverallt utförda med stor omsorg. Såväl i Frebbenby som i Sälis är det mesta arbetet nedlagt på de permanenta batterierna, som i Frebbenby är ett jordverk medan det i Sälis är insprängt i berget. På båda hållen äro uppförda identiskt lika kasärner, stora treffliga stockstugor med stall och badstuga till. Fram till Sälisbatteriet, som ligger afsides ini skog, är dessutom anlagd en utmärkt, sju meter bred och stenlagd väg till en sammanlagd längd af 800 m.

Efter fotos.

Till de bilder vi förut lämnat från demoleringsarbetena på Åland föga vi för dagen ytterligare en intressant serie. Vår meddelare på Åland skrifver i anslutning till denna bildserie: Den svenska expedition som deltagar i demoleringsarbetet, och som afgick till Åland i början af april, mottogs vid landstigningen i Mariehamn med militära hedersbetygelser och möttes under marschen upp till de olika förläggningsplatserna af den mest oförställda hänförelse från ålänningar nas sida. Åreportar, tal och sång, gästfria kvarter och inte minst de blågula färgerna blåsande från flaggstängerna vittnade härom.

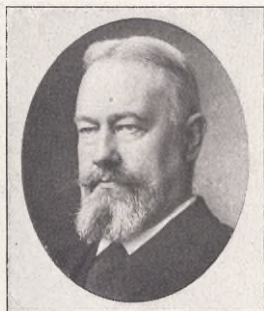
VECKANS PORTRÄTTGALLERI

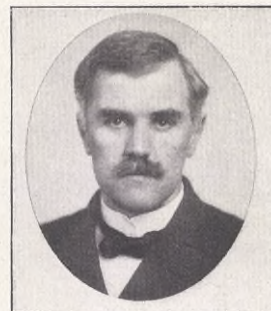
C. R. C:SON WASTFELT.
Kammarherre. — Stockholm.
75 år 17 maj.*

K. J. V. LUNDSTRÖM.
Professor. — Göteborg.
60 år 7 maj.*

A. G. TIMBERG.
Professor. — Ultuna.
60 år 19 maj.*

E. H. VON ZEIPEL.
Nytutmänd Professor i astro-
nomi v. Upsala univ.*

J. WERNER.
F. d. Sjökapten. — Stockholm.
75 år 1 maj.*

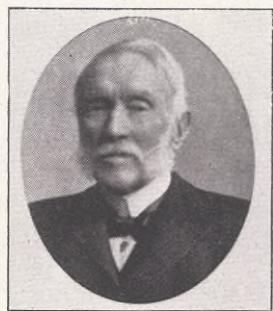
H. ENGELBRECHT.
Sjökapten. — Stockholm.
70 år 27 april.*

A. GRUMME.
Direktör. — Stockholm.
55 år 9 maj.*

J. H. JOHANSSON.
Öfveringenjör. — Stockholm.
50 år 8 maj.*

G. JOCHNICK †.
F. d. Bruksägare. — Sthlm.
F. 28. † 2 maj.

H. J. H. STRÖM FELT †.
Friherre. F. d. Öfverste. —
Stockholm. — F. 36. † 2 maj.*

R. V. RAMSTEDT †.
Grosshandlande. — Stockholm.
F. 54. † 6 maj.*

O. A. BEER †.
Länsjägmästare. — Uddevalla.
F. 81. † 26 april.*

A. H. BLOCK †.
F. d. Kontr.-prost. Kyrkoh. —
Örby. — F. 37. † 1 maj.

E. S. RODHE †.
Fröken. F. d. Skolf.-ståndarinna.
Göteborg. — F. 36. † 6 maj.*

A. JOHANSSON †.
Fru. — Göteborg.
F. 43. † 6 maj.*

D. WEDBLAD †.
Landbruksingenjör. — Stock-
holm. — F. 55. † 30 april.*

* Data å nästa sida.

“MUSIK”. GLASMÅLNING AF EMANUEL WIGELAND. — Foto. Malmström, Sthm

I Stockholm har i Svenska Slöjdföreningens lokaler den 4 maj öppnats en utställning af ett tjugotal glasmålningar jämte kartonger och studier af den norske konstnären Emanuel Wigeland, broder till skulptören Gustaf Wigeland. På ett sätt torde den

strängt dekorativa men dock levande och känsliga teckning fullkomligt fascinerande “Tistlerne som kvæler ordet.” I vår på just denna art af dekorativt konst magra tid kommer också utställningen som en fullkomlig uppenbarelse.

CARL WÄSTFELT. Kammarjunk. 80, kammarherre 88. Eg. egend. Tolled i Ålfsh. l. Led. af Ålfsh. l. hushålls-sällsk. förvalt.-utsk. 86-14, v. ordf. 97-14, ordf. i länets egendomsnmd sdn 06, ordf. i länets sdrå hushålls-sällsk. nötboskapsprem.-nmd 92-1900. Ord. i styr. f. Ålfsh. m. fl. läns hypoteksfören. Inneh. hushålls-sällsk. stora guldméd. hed-led. af sällsk.

VILHELM LUNDSTRÖM. Stud. 86, fil. dr 93, doc. i lat. spr. o. litt. v. Ups. univ. s. å., professor i klass. spr. v. Göteborg. högsk. sdn 07. Red. af Fyris 93-97, red. o. utg. af Göteborg. Aftonblad 01-06. Klass. o. bysant. filolog, vitter fört. Utg. af filolog. tidskr. Eranos sdn 96. Polit. skriftst. Led. af Riksd. A. K. 12-14. Egnat ett betydande intresse af arb. för bibehåll. af fosterländskänslan h. utlandsvennskapne. Biografi o. helseid. portr. årg. XIII: 45.

GUSTAF TIMBERG. Stud. 77, fil. dr 91. Adj. v. Ultuna landtr.-inst. 92, lekt 90, prof. der sdn 17. Led. af Stat. redskapsförm.-nmd v. Ultuna sdn 1900, dess sekr. 1900-03; prisdomare v. fl. landtr.-möten. Led. af lifvörsäkr.-anst. Odens öfverstyr. Bildare af Sv. Mosskulturfören. 10 o. sdn dess fören.-sekr.; bild. Ups. frörenseri a.-b. 06, dess ordf. Ord. i styr. f. Ups. läns skytteförb. verkst. utsk. sdn 05, dess ombud i öfverstyr. sdn 08. Inneh. Stat. skyttemärke i guld. Ups. l. skytteförb. skyttemed. i guld.

HUGO von ZEIPPEL. F. 73, stud. 91, fil. lic. 1900, fil. dr 04, docent i astronomi v. Ups. univ. s. å., observator i astronomi der 11, i dagarne utnämnd inneh. af personlig professor i astronomi v. Ups. univ. Utbild. sig såsom astronom v. observatorerna i Stockholm, Pulkova, Paris o. Upsala. Kallades 14 t. professor i astr. v. tyska univ. i Prag jemte dir. f. observatoriet, hvilken kallelse han dock afböjde. Led. af Vetensk.-akad. o. Vetensk. soc. i Upsala.

JOHN WERNER. På sin tid under många år ängf. befälh. Etabl. skeppsfurn. Firman E. J. W. & Co i Stockholm 87 hvilken han innehade intill senare år. Mångårig styr.-led. i Ängf. befälh.-sällsk. o. Sjömansfören. Tidigare anlitad besiktn.-man.

HUGO ENGELBRECHT. Sjökapit.-ex. 74. befälh. å Ång. J. L. Runeberg 76-01. Sdn sistn. är förestånd. f. Stockholms sjömanshem. Mångårig led. af Ängf. befälh. sällsk. styr.

ALBERT GRUMME. Stud.-ex. 82, anst. h. trävarufirman Wilh. H. Kempe i Stockholm samt ängf. därefter som delegare i den af fadern grundade stora fabriksfirman Grumme & Son i Stockholm. Firman som 11 ombildades t. aktiebolag med två grundarens söner som ledare har utvecklat till en af de största i sin branche i Skandinavien. Tillverknigen omfattar såpa, tvål o. kem. tekn. artiklar, hvarjämte bolaget är innehafvare af Stomatolifabriken med dess filialfabriker. Äfven den bekanta parfymfabriken Hylin & Co. aktiebolag står under samma ledning. — Led. af Stockholms handelskammare, styr. led. i Stockholms köpmannaförening o. Lifförsäkr.-a.-b. Trygg.

HEMMING JOHANSSON. Stud. 88, fil. kand. 90, afg. ex. fr. Tekn. högsk. M. 93, ing. v. Stockh. allm. telef. a.-b. 93-98, ing. v. a.-b. L. M. Ericsson & Co 98, öfveringenjör 1900, verkst. dir. där sdn 09. Led. af sistn. bolags o. dess dotterbolags styrelser. Sedan detta a.-b. Stockholmstelefon sått sina anlägg. t. Staten o. sammanslagits m. a.-b. L. M. Ericsson & Co under namnet Allm. industri a.-b. Cedertun är J. detta sistn. bolags verkst. dir. Led. af styr. f. Sv. allm. exportfören.

HARALD STRÖMFELT †. Uijtn. v. Södern. reg. 54, öfv.-löjtn. 86, afsk. o. öfverste i an 93. Brukad på sin tid Tärnö fideikom.-egend. som han disponerad, samt egde gårdarne Berga; Eneby o. Örsta.

VIKTOR RAMSTEDT †. Stud. 72, öfvertog 85 sin faders klädehandel i Stockholm. Mångårig led. af Sv. allm. handelsfören., dcss styr. ordf. 03-18; på sin tid styr. led. i Nord. kred. kassan. Byggn. a.-b. Manhem; Hårad, Hallströms knivfabr. a.-b., Ströms a.-b. v. ordf. i styr. f. fören. 1854 års män. Led. af Stockh. stadsfullm. 185-09; led. af Riksd. A. K. 94-96.

OSCAR BEER †. Stud. 1900, utex. fr. Skogsinst. 04, tj. gjorde som bitr. länsjägäst. o. ex. jägm. t. 07, sdn sistn. är länsjäg. i Göteborg. o. Bohus. Därför skogsförvaltare i Göteborgs o. Kungälv skogar. Tog 09 initiativ t. skogsplanteringar m. tillhjälp af värnpliktinge, jämväl initiativt. g. bild. af sydvästra Sveriges skogsällskap 11, sekr. o. styr. led. i sydvästra Sveriges skogsförb. 12; medstift. af Sv. skogsbrandförsäkr. bol. 14. Utg. Ungdomens skogsbok.

EVA RODHE †. Här från unga år egnat sig åt skolan; började en mindre skola i Uddevalla hvilken under hennes ledning utvecklades t. ett högre elem.-lärov. f. flickor. Grund. senare Prakt. arbetsskolan f. gossar o. flickor i Göteborg hvilken åtnjutit stort anseende. Verksam f. kvinnornas rösträtt. Biografi o. helseid.-portr. årg. XV:14.

ANNA JOHANSSON, f. Larsson. Enka efter framf. fabriksidkaren Claes J. i Göteborg. Har under hand donerat betydande summor t. välgörande

o. kulturella syften, särsk. att erinra om kr. 100,000 till teaterverksamheten i Göteborg.

DANIEL WEDLAD †. Afg. fr. Ultuna landtr. inst. 78, landtmät.-ex. 79 ex. som landtr.-ing. s. å. Ex. landtr.-ing. till 83, landtr.-ing. i Kalmar 1. 83-99, sdn sistn. är landtr.-ing. i Stockholms l.

VÄRLDSKRIGET. Forts. fri sid. 523.

trädet öppnadt. Efter att inledningsvis hafva betygat ententemakternas orubbliga beslut att med alla till deras rådighet stående medel utnyttja den vunna fullständiga segern meddelade ministerpresidenten, att de tyska ombuden komma att få en frist på femton dagar för att framställa sina skriftliga anmärkningar mot fredsfördraget. Sedan dessa anmärkningar granskats af Högsta rådet, kommer rådet att till tyska delegationen överlämna ett skriftligt svar, hvori för densamma kommer att antydans inom hvilken tidrymd den måste lämna sitt definitiva svar.

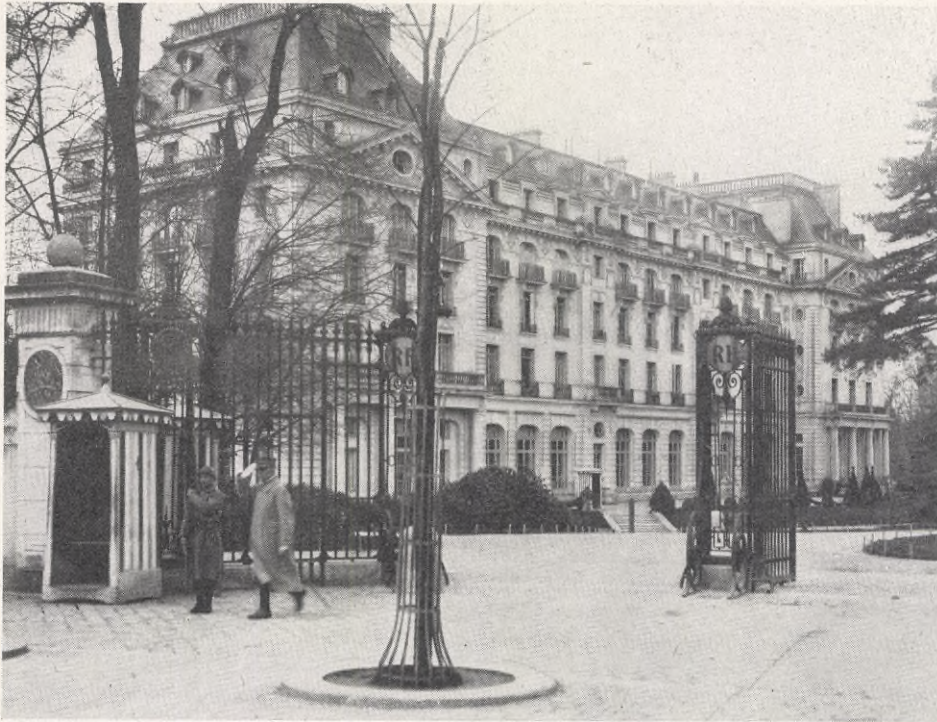
Ordet begärdes därefter af tyske utrikesministern greve Brockdorff-Ranzau som i sitt anförande bestred Tysklands ensamsansvar för kriget och häfdade Wilsons principer för en rättsfred.

Därefter avslutades sammanträdet kl. 4 e. m.

Den fullständiga ordalydelsen af det fredsdokument, som af ententemakterna överlämnats till Tyskland är ännu icke känd men det sammandrag därpå, som offentliggjorts, lämnar en uttömmande och öfversiktlig redogörelse för dess innehåll. Aktstycket, allt för vidtomfattande för att här in extenso kunna återgifvas, utgör endast själva grunden till den slutliga och fullständiga, alla de stridande makterna omfattande fredsuppgörelsen. Det inrymmer sålunda endast stadgarne för Nationernas förbund och bestämmelserna för den internationella arbetarelagsstiftningen samt slutligen de villkor, på hvilka de allierade makterna äro villiga att skänka Tyskland den fred, hvarom det gjort hemställan. Däremot afhandlas endast i förbigående och på intet sätt slutgiltigt de våldiga och svårösta problem, hvilka uppstått som en följd af det österrikisk-ungerska våldets upplösning. Detsamma är förhållandet med de afgöranden som måste träffas med hänsyn till Turkiets och Bulgariens territorier. Tyskland förpliktigas dock att på förhand godkänna de allierade makternas framtida afgöranden gent emot samtliga dessa makter.

I fråga om det nu föreliggande fredsdokumen et samlar sig givetvis intresset kring det afsnitt därpå, som innesluter de för Tyskland uppställda fredsvillkoren. Man har fruktat att dessa villkor skulle blifva hårda, och farhågorna hafva till öfvermått beannats. Man söker förgäves i den dikterade freden de trövisans och försoningens principer, som förländade Wilsons fredsprogram dess höga idealitet och kom mänskligheten att till detsamma knyta sina förhoppningar om en ny lyckligare tid, ett folkens broderskap och en aldrig bruten fred. Man måste fråga sig om dessa principer fullständigt förbisetts vid utformandet af fredsvillkoren eller, om så icke varit fallet, hurudana de fordringar varit, som England och Frankrike ursprungligen uppställt och som genom Wilsons inflytande mildrats. Att utmätta straffet hårdare än hvad nu skett synes nämligen ligga utanför möjlighetens gränser.

De allierade makterna fordra att Tyskland till Frankrike skall

Efter fotografi.

Kliche: Herm. A.-D. Henschel, Osterparade, Stettin-1914.

HOTEL TRIANON PALACE I VERSAILLES, DÄR DEN TYSKA FREDSDLEGATIONEN MOTTOGS. Det "TRIANON-PALATS" som i detta sammanhang omnämnes i den svenska pressen är icke "Stora Trianon", tillhörande slottet i Versailles, utan en helt annan byggnad med ofvanstående namn. — Fotografien med uppgift som ofvan har ankommit direkt från vår fotograf i Paris och torde utesluta misstag.

afträda icke blott Elsass Lothringen utan äfven hela Saar-bäckenet, med möjlighet för Tyskland att efter 15 år och om en anställd folkomröstning lämna medgifvande därtill återköpa det sistnämnda området. Till Belgien skall Tyskland öfverlämna en del af det preussiska Moresnet och Malmedy, till Danmark, efter folkomröstning, hela norra och delar af södra Schlesvig, till Polen större delen af Öfre Schlesien, Posen och en del af Västpreussen samt delar af Ostpreussen. Den för Tyskland fördelaktiga Brest Litovskfreden annuleras. Af Danzig med angränsande område bildas den fria staden Danzig, som nominellt skall stå under kontroll af Nationernas förbund, men i verkligheten tillfaller Polen. Tyskland afstår vidare från alla sina utomeuropiska kolonier och alla sina i samband därmed stående rättigheter och fördrag, Tysklands förhoppning att för dessa delvis väntade svåra förluster finna kompensation i en anslutning till Tyskland af det Tyska Österrike krossas obönhörligt af fredstraktatens bestämmelse: Tyskland erkänner Tysk-Österrikes fullständiga själfständighet.

Till de väldiga territoriella förlusterna kommer den oerhörda ekonomiska godtgörelse som Tyskland skall lämna: tjugu millarder mark inom en kort tidrymd och sedermera allt hvad de allierades skadeståndskommision kan komma att bestämma. Vidare skall Tyskland lämna ersättning till de allierade ton för ton för sänkta handelsfartyg. Det skall därvid afstå från största delen af sin nuvarande handelsflotta samt dessutom under de närmaste fem åren bygga tillsammans en million tons fartyg åt de allierade.

Fredstraktaten dömer Tyskland till fullständig militär vanmakt genom en rad förordningar omfattande värnpliktens afskaffande, krigsindustriens nedläggande m. m.

Slutligen framställes kraf på att kajsar Wilhelm skall ställas inför en interallierad domstol som anklagad för att hafva förbrutit sig mot "den internationella moralen och traktatens okränkbarhet".

I sina kommentarer till den offentliggjorda fredstraktaten betecknar den engelska prässen uppgörelsen som en siräng rättfärdighetsfred. "Det är", säges det, "den hårdaste dom, som någonsin fällt öfver en stor nation. Tysklands folk afklädes naket för att därefter erhålla order att vända ut och in på fickorna. De franska prässuttalandena hafva, när detta skrives, ännu icke nått vårt land. Hvad den tyska prässen beträffar, står den enig i sin uppfattning att den föreslagna fredsuppgörelsen är oantaglig för Tyskland. Hvad som bjudes det tyska folket är en slafveriets fred, som fortsätter kriget med andra medel, en utpränsning och en förödmjukelse, hvarur skall växa upp ett glödande outsläckt nationalhat, hvilket när tid blir, skall söka sig

INNEHÅLL: Redaktör Hjalmar Cassel (biografi och helsidesporträtt). — Konungens Hindäsbesök. — Härtigparet af Västergötland i Göteborg. — En Carl XV:s minnestäst. — Öfversvämningarna i Norrland — Demoleringsarbetena på Åland. — Hästutställningen i Göteborg. — Bilder och porträtt till dagskrönikan. — Mot freden. — Veckans porträttgalleri.

utlösning i ett nytt blodigt krig.

Den lugnaste tonen anslås af det tyska arbetarepartiets tidningar, hvilka uttrycka sin förvisning, att den föreslagna freden skall underkännas af de olika ländernas arbetarepartier, hvilka i stället med förenade krafter skola skapa en sann folkfred på socialistisk grundval. Ett stöd för dessa förhoppningar hafva de tyska arbetarne i det märkliga uttalande som brittiska arbetarepartiets sekreterare Arthur Henderson gjorde vid den i dagarne i Amsterdam hållna internationella socialistiska konferensen. Henderson rådde därvid Tyskland att antaga freden, hur hårda villkoren än måtte te sig. "Västmakternas demokratier", tillade han, "skola vara starka nog att skaffa Tysklands berättigade fordringar gehör och sörja för att slutligen inom ramen af Folkens förbund en för alla parter tillfredsställande uppgörelse skall komma till stånd".

MINISTERPRESIDENTEN SCHEIDEMANN TALAR VID 1: A MAJ-FÄSTEN I BERLIN.

SENASTE BILDER FRÅN LONDON OCH PARIS.

HVAR 8 DAG

Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utom angifvande af källan förbjudes vid lagga påföljd.

För berättelser och Historietter gäller ovanstående förbud.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI, GÖTEBORG.

1. och 2. AMIRAL BEATTY AFLÄGGER ETT OFFICIELLT BESÖK I PARIS där han och hans män hyllas på det lifligaste.
1. AMIRAL BEATTY OCH GUVERNÖREN I PARIS, GENERAL BERDOULAT åse defileringen af engelska sjömännen. 2. DEFILERING Å AVENUE DES CHAMPS ELYSÉES.
2. och 3. AUSTRALIENS TRUPPER AFTACKAS I LONDON.
3. PRINSEN AF WALES OCH FÄLTMARSKALKEN SIR DOUGLAS HAIG
4. TRUPPERNA DEFILERA FÖRBI PRINSEN AF WALES.